

Prace nad rekonstrukcją rzeźby terenu, hydrografii i zalesienia województwa kaliskiego w XVI wieku.

Mapa województwa kaliskiego w XVI wieku w skali 1:250 000 w podkładzie będzie zawierała: rzeźbę terenu, sieć hydrograficzną i zarysy kompleksów leśnych. Elementy te na tym terenie są bardzo ważnym czynnikiem warunkującym rozwój i rozmieszczenie osadnictwa.

Referat o rekonstrukcji elementów środowiska województwa kaliskiego w XVI wieku przedstawia aktualny stan prac w tym względzie, sposób rekonstrukcji poszczególnych elementów środowiska oraz prezentacji mapy opracowywanej w GIS-owskim programie ArcGIS ESRI Polska

Na wstępie wystąpienia omówiono położenie geograficzne województwa oraz scharakteryzowano jednostki fizycznogeograficzne (wg. podziału J. Kondrackiego) wchodzące w obręb opracowywanego obszaru.

Rzeźba terenu została przedstawiona metodą poziomicową z cięciem co 20 m i wykreślona na podstawie mapy WIG w skali 1:100 000 z lat międzywojennych.

Obraz sieci hydrograficznej rekonstruowany jest na stan z przełomu XVIII i XIX wieku, czyli okres przed prowadzonych na dużą skalę prac melioracyjnych i regulujących koryta rzeczne. Analizując rysunek rzek na dawnych mapach starano się „wyłapać” różnice w przebiegu cieków. Uwzględniono również proces szybkiego zarastania jezior a w niektórych przypadkach ich całkowitego zanikania.

Ostatnim elementem rekonstruowanym są lasy, których zasięg odtwarzany jest na podstawie tych samych przekazów kartograficznych jak przy rysunku sieci rzecznej. Zarysy obszarów leśnych są najmniej precyzyjne w dostępnych źródłach historycznych, a do tego charakteryzują się największą zmiennością w krajobrazie.

W trakcie referatu zaprezentowano przykłady map: Gilly`ego (z lat 1793-1800 i 1802r), Schröttera (z lat 1802-1810) i Topograficznej Karty Królestwa Polskiego (z lat 1822-1831), na podstawie których odtwarzane są wspomniane elementy środowiska naturalnego.

W referacie zwrócono także uwagę na problem nazewnictwa fizjograficznego i częste kłopoty z identyfikacją obiektów, których nazwy na przestrzeni ostatnich 200 lat ulegały zmianom.

Całość wystąpienia ilustrowana była licznymi fragmentami wspomnianych map źródłowych oraz dotychczasowych efektów prac rekonstrukcyjnych środowiska.